

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
& ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ

Αθήνα, 13/09/2017

Αρ. πρωτ: 2908/95366

✉ Βερανζέρου 46, ΤΚ. 10438 Αθήνα
📞 Μ. Τζανή/ Λ.-Μ. Κορού/ Α. Κατσιώλης
☎ 210-2125727/ 5/ 6
fax 210-5271615

e-mail mtzani@minagric.gr
lmkorou@minagric.gr
akatsiolis@minagric.gr

Προς: Περιφερειακές Ενότητες.
- Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής. Τμήματα Κτηνιατρικής ΠΕ
- Δ/σεις Κτην/κής Μητροπολιτικών Ενοτήτων. Τμήματα Κτηνιατρικής ΠΕ
Κοιν.: 1) Περιφέρειες. Δ/σεις Κτηνιατρικής.
2) Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθήνας.
3) Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης.
4) ΥΠΑΑΤ. Δ/ση Υγιεινής & Ασφάλειας Τροφίμων.
5) ΥΠΑΑΤ. Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων & Κτηνιατρικών Εφαρμογών.

Θέμα: «Αποστολή δειγμάτων φυματίωσης προς τη Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης».

Σχετ: α) η Υπουργική Απόφαση 30/3430 (ΦΕΚ 171Β'/14-01-2015) «Πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών»

Στο πλαίσιο επιτήρησης της φυματίωσης βοοειδών θα πρέπει να αυξηθούν τα δείγματα που λαμβάνονται κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο των βοοειδών στα σφαγεία για εργαστηριακή διερεύνηση ως προς τη φυματίωση. Τα δείγματα θα πρέπει να λαμβάνονται ανάλογα με το υγειονομικό καθεστώς της εκμετάλλευσης και τις δυνατότητες των κρεοσκόπων/ κτηνιάτρων.

Υπενθυμίζεται ότι ο κρεοσκοπικός έλεγχος μετά τη σφαγή για τυχόν παρουσία αλλοιώσεων συμβατών ή παθογνομωνικών της φυματίωσης, διενεργείται κανονικά σε όλα τα ζώα που οδηγούνται στο σφαγείο, όπως ορίζει η Νομοθεσία (Καν. 854/2004/ΕΚ) και τα σχετικά ευρήματα καταγράφονται, ανεξάρτητα από την αποστολή ή όχι δειγμάτων μετά τον κρεοσκοπικό έλεγχο. Σημειώνεται επίσης η σημασία κοινοποίησης των ευρημάτων του κρεοσκοπικού ελέγχου/εργαστηριακής διερεύνησης στην κτηνιατρική αρχή στην αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η εκμετάλλευση προέλευσης των ζώων (σε περίπτωση που το σφαγείο εδρεύει σε διαφορετική ΠΕ) προκειμένου να λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα στην εκμετάλλευση, όταν απαιτείται.

Πρέπει να τονισθεί ότι σύμφωνα με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, δειγματοληψία διενεργείται από κάθε ύποπτη αλλοίωση κατά τον μετά τη σφαγή έλεγχο (post mortem inspection), καθώς και από ΟΛΑ τα ζώα που αντιδρούν θετικά στο φυματινισμό.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες των κτηνιατρικών υπηρεσιών της χώρας όσον αφορά το προσωπικό ή τα μέσα που διαθέτουν, σε περίπτωση αδυναμίας δειγματοληψίας από μεγάλο αριθμό ζώων στο σφαγείο ή/και αποστολής μεγάλου αριθμού δειγμάτων στο εργαστήριο, ο αριθμός και το είδος των δειγμάτων που θα πρέπει υποχρεωτικά να λαμβάνονται περιγράφονται παρακάτω, ανά περίπτωση, ανάλογα με το υγειονομικό καθεστώς της εκμετάλλευσης από την οποία προέρχονται τα ζώα την ημέρα της σφαγής τους.

1) Εκτροφές T₊, T₂ (στη φάση εξυγίανσης), T₃: Λαμβάνονται δείγματα σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του **10%**, από το σύνολο των βοοειδών της εκμετάλλευσης, που την ημέρα της σφαγής, κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο, παρουσίαζαν φυματιώδεις αλλοιώσεις και τα οποία είχαν αντιδράσει αρνητικά στη δοκιμή του φυματινισμού (σημ.3i).

2) Εκτροφές T₁: Λαμβάνονται δείγματα σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του **50%**, από το σύνολο των βοοειδών της εκμετάλλευσης, που την ημέρα της σφαγής, κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο,

παρουσίαζαν φυματιώδεις αλλοιώσεις και τα οποία είχαν αντιδράσει αρνητικά στη δοκιμή του φυματινισμού (σημ.3i). Εάν ο αριθμός των ζώων που παρουσιάζουν αλλοιώσεις κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο είναι μικρότερος του 10, θα πρέπει να λαμβάνονται δείγματα από το σύνολο των ζώων αυτών.

3) Εκτροφές T3 σε αναστολή:

- Λαμβάνονται δείγματα την ημέρα της σφαγής κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο, από το σύνολο των βοοειδών της εκμετάλλευσης που είχαν αντιδράσει θετικά στη δοκιμή του φυματινισμού (σύμφωνα με το σημείο Εε του άρθρου 5 της ΥΑ, για επιβεβαίωση).

- Λαμβάνονται δείγματα την ημέρα της σφαγής κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο, σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% από εκείνα τα βοοειδή της εκμετάλλευσης που είχαν αντιδράσει αρνητικά στη δοκιμή του φυματινισμού και δεν παρουσιάζουν φυματιώδεις αλλοιώσεις κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο.

- Λαμβάνονται δείγματα την ημέρα της σφαγής, από το σύνολο των βοοειδών της εκμετάλλευσης που είχαν αντιδράσει αρνητικά στη δοκιμή του φυματινισμού, παρουσιάζουν όμως φυματιώδεις αλλοιώσεις κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο.

3i) εάν υπάρχουν κλασικές οργανικές βλάβες ή συμβατές της νόσου αλλοιώσεις, το παθολογικό υλικό πρέπει να λαμβάνεται από γάγγλια και παρεγχυματώδη όργανα με αλλοιώσεις (πχ βρογχιακά λεμφογάγγλια, πνεύμονες, ήπαρ, σπλήνας κτλ).

3ii) εάν **δεν** υπάρχουν εμφανείς αλλοιώσεις, να συλλέγονται και να αποστέλλονται για εξέταση δείγματα από λεμφογάγγλια [πχ οπισθοφαρυγγικά, βρογχιακά, λεμφογάγγλια της περιοχής του μεσοθωράκιου, άνωθεν του μαστού, γναθιαία και ορισμένα μεσεντερικά (pool δειγμάτων)]. **Προσοχή!** Γάγγλια διαφορετικής προέλευσης να τοποθετούνται **σε διαφορετικά δοχεία** το καθένα (πχ γναθιαία σε ένα δοχείο, μεσεντερικά σε άλλο δοχείο κοκ) και να σημαίνονται ανάλογα.

Τα δείγματα θα αποστέλλονται συνοδευόμενα με το έντυπο «Αποστολή δειγμάτων βοοειδών για μικροσκοπική/ιστοπαθολογική εξέταση για τη διάγνωση της φυματίωσης» (επισυνάπτεται) στη:

“Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, Γραφείο Βιολογικών Προϊόντων, Διαγνωστικής Παθολογικής Ανατομικής και Παρασιτολογίας. Υπόψη κα Κυριαζίδου Αναστασία (τηλ.: 2310-566031/ -63, fax: 2310-552023, email: pathology_ilpanth@yahoo.gr)”.

Διαδικασία προετοιμασίας και αποστολής δειγμάτων

Η λήψη των δειγμάτων, με σκοπό την ιστολογική επιβεβαίωση της φυματίωσης των βοοειδών, θα πρέπει να γίνεται σε όσο το δυνατό μικρό χρονικό διάστημα από το θάνατο του ζώου και τα δείγματα να τοποθετούνται άμεσα σε πλαστικά δοχεία, τα οποία να περιέχουν διάλυμα φορμόλης 10% (1 μέρος φορμόλη και 9 μέρη νερό).

Οι διαστάσεις των δειγμάτων πρέπει να είναι 2x2cm, ενώ στο ίδιο δείγμα πρέπει να περιλαμβάνεται υγιής και παθολογικός ιστός. Ο όγκος της φορμόλης πρέπει να είναι δεκαπλάσιος του όγκου του ιστού που εμβαπτίζεται σ' αυτή. **Προσοχή!** Τα πλαστικά δοχεία που περιέχουν τα δείγματα και το διάλυμα της φορμόλης δεν πρέπει να καταψύχονται, για αυτό και δεν απαιτείται παγοκύστη για τη μεταφορά των δειγμάτων στο εργαστήριο.

Τα πλαστικά δοχεία πρέπει να είναι ευρύστομα, να σφραγίζονται με επιμέλεια και να τοποθετούνται σε πλαστική σακούλα που κλείνει αεροστεγώς και κατόπιν στο κουτί αποστολής, για να προστατευτούν τα δείγματα, το κουτί αποστολής (φελιζόλ) και το περιβάλλον από τυχόν διαρροές.

Το έγγραφο, που συνοδεύει τα δείγματα, να τοποθετείται εξωτερικά του δέματος σε διαφάνεια ή μέσα στο κουτί αποστολής, μέσα σε πλαστική σακούλα που κλείνει αεροστεγώς και να δίνεται προσοχή στην καλή αρίθμηση των δειγμάτων, στην αντιστοίχισή τους με τα ζώα από τα οποία ελήφθησαν και με τους αριθμούς στο συνοδευτικό έγγραφο.

Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων

Δηλέ Χρυσούλα

Αποστολή μόνο με email

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ή Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ Μ.Ε.

....., ____/____/201__

Αρ. πρωτ:

✉ :
☎ :
☎ :
fax :
e-mail :

Προς: Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης,
Γραφείο Βιολογικών Προϊόντων, Διαγνωστικής
Παθολογικής Ανατομικής & Παρασιτολογίας,
Υπόψη κα Κυριαζίδου Αν. (τηλ. 2310-566031/ -63)
pathology_ilpanth@yahoo.gr

Θέμα: «Αποστολή δειγμάτων βοοειδών για μικροσκοπική/ιστοπαθολογική εξέταση για τη διάγνωση της φυματίωσης»

- 1) Ονοματεπώνυμο, Διεύθυνση και τηλέφωνο ιδιοκτήτη:
- 2) Κωδικός εκμετάλλευσης: EL _____
- 3) Υγειονομικό καθεστώς φυματίωσης: T_____ από ____/____/201__,
- 4) Είδος, φύλο (♀/♂), ηλικία ζώου: Βοοειδής,, ____ ετών και ____ μηνών.
- 5) Κωδικός σήμανσης βοοειδούς (ενώτιο/ βόλος): EL _____.
- 6) Αποτέλεσμα δοκιμής φυματινισμού στο ζώο (Θ/Α) και ημερομηνία:, ____/____/201__,
- 7) Κρεοσκοπικά ευρήματα (σημειώστε με ✓):
 - 7.1) κλασικές οργανικές βλάβες φυματίωσης κατά τη μεταθανάτια εξέταση
 - 7.2) συμβατές αλλοιώσεις με τη φυματίωση (υποψία) κατά τη μεταθανάτια εξέταση
 - 7.3) απουσία αλλοιώσεων)
- 8) Σε περίπτωση παρουσίας αλλοιώσεων, είδος παθολογικού υλικού (σημειώστε με ✓):
 - 8.1) θωρακικά λεμφογάγγλια
 - 8.2) πνεύμονας
 - 8.3) διάφραγμα
 - 8.4) ήπαρ
 - 8.5) άλλο:
- 9) Σε περίπτωση απουσίας αλλοιώσεων σε θετικά στο φυματινισμό βοοειδή, είδος λεμφογάγγλιου (σημειώστε με ✓):
 - 9.1) οπισθοφαρυγγικά
 - 9.2) βρογχιακά
 - 9.3) της περιοχής του μεσοθωράκιου
 - 9.4) τα άνωθεν του μαστού
 - 9.5) γναθιαία
 - 9.6) μεσεντερικά
- 10) Ημερομηνία λήψης παθολογικού υλικού και τοποθέτησής του στη φορμόλη: ____/____/201__,
Ώρα::.....
- 11) Ημερομηνία σφαγής: ____/____/201__, Ώρα::.....
- 12) Ημερομηνία και μέσο αποστολής (πχ ΚΤΕΛ, courier κτλ): ____/____/201__,

Ο/Η επίσημος/η κτηνίατρος